

Затверджено

Вченою радою Навчально-наукового
юридичного інституту
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
протокол № 5 від 28 лютого 2017 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ І КОНТРОЛЮ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ**

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	3
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	5
РОЗДІЛ 3. ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	7
РОЗДІЛ 4. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	9
ДОДАТОК А.....	10

РОЗДІЛ 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1.1. *Самостійна робота студента* – це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час з метою формування самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодого людини, суть якої полягає в уміннях планувати, систематизувати, контролювати й регулювати свою діяльність під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

1.2. Завдання самостійної роботи у вищому навчальному закладі: навчити студентів: творчо і самостійно працювати; планувати особисту стратегію навчання; раціонально організовувати свій час; працювати з комп'ютером; опрацьовувати літературні джерела; виконувати дослідницьку роботу, аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень тощо.

1.3. Самостійна робота з навчальної дисципліни для студентів може включати різні форми, які визначаються робочою програмою навчальної дисципліни (розділ «Самостійна робота студентів»), іншими навчально-методичними засобами залежно від мети, завдань та змісту навчальної дисципліни.

1.4. Самостійна робота з кожної дисципліни містить обов'язкову та вибіркову складові. Обов'язкова складова (базова самостійна робота) передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова (додаткова самостійна робота) передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу. Як правило, до таких завдань відноситься робота науково-дослідницького і творчого характеру.

Базова самостійна робота забезпечує підготовку студента до аудиторних занять і контрольних заходів з усіх навчальних дисциплін навчального плану. Результати цієї підготовки виявляються в активності студента на заняттях, при виконанні ним контрольних робіт, тестових завдань й інших видів робіт.

Додаткова самостійна робота спрямована на поглиблення і закріплення знань студента, розвиток аналітичних навичок з проблематики навчальної дисципліни.

Базова самостійна робота студентів може включати такі форми самостійної роботи:

- опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури;
- пошук (підбір) і огляд літератури та електронних джерел інформації з індивідуально заданої проблеми навчального курсу;
- виконання домашніх завдань;
- вивчення матеріалу, винесеного на самостійне опрацьовування;
- практикум з навчальної дисципліни з використанням програмного забезпечення;
- підготовка до лабораторних робіт, практичних (семінарських) занять;
- підготовка до написання контрольних робіт, інших форм поточного контролю;
- систематизація вивченого матеріалу перед семестровим екзаменом;

- самостійна робота для студентів з використанням елементів дистанційного навчання.

Додаткова самостійна робота може включати такі види робіт:

- науково-дослідницька робота, участь у наукових студентських конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах;
- аналіз наукових публікацій з визначеної викладачем теми та їх переклад;
- аналіз статистичних і фактичних матеріалів за заданою темою;
- проведення соціологічних та інших статистичних досліджень у позааудиторний час;
- написання реферату, есе за заданою проблематикою;
- підготовка рецензії на наукову статтю;
- бібліографічний огляд літератури за заданою проблематикою;
- розробка презентації;
- розробка системи вправ, практичних задач, ситуативних завдань (діалоги, монологи, проекти, дискусія);
- опрацювання неадаптованих публіцистичних, науково-правових іноземних джерел;
- виконання індивідуальних завдань;
- підготовка хронологічних, порівняльних таблиць;
- підготовка термінологічних словників, схем, глосаріїв;
- різні види позавузівської діяльності (соціальні проекти, «флешмоби», а також творчі гуртки, клуби тощо) та ін.

1.6. Положення розроблено відповідно до «Вимог до навчальних видань в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»», затверджених Науково-методичною радою університету від 23 квітня 2013 року (протокол №3) та Методичних рекомендацій до змісту та організації самостійної роботи студентів, схвалених на засіданні Науково-методичної ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 31 жовтня 2016 року (протокол № 2).

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

2.1. Самостійна робота студентів організовується в рамках кафедр і забезпечується:

- програмами з усіх навчальних дисциплін;
- програмами усіх видів практик;
- інформаційними ресурсами (довідники, підручники, навчальні посібники, картотеки літератури, банки індивідуальних завдань, електронні хрестоматії, наукові видання тощо);
- бібліотечними приміщеннями і ресурсами, навчальними кабінетами, комп'ютерними класами, лабораторіями тощо;
- методичними матеріалами (вказівки, практикуми, рекомендації, медіатеки і т.п.);
- матеріалами для здійснення контролю (екзаменаційні білети, контрольні завдання, тести і т.п.) різного рівня знань;
- методичним забезпеченням самостійної роботи студентів з використанням дистанційних методів навчання;
- консультаціями з боку викладача;
- можливістю публічного обговорення теоретичних або практичних результатів, отриманих студентом самостійно (диспути, круглі столи, наукові семінари, конференції, олімпіади, конкурси);
- тематичними рубриками «Організація самостійної роботи» на web-сторінках університету та навчальних підрозділу.

2.2. Викладач у ході занять особливу увагу звертає на формування у студентів раціональних умінь і навичок розумової праці (вміння працювати з навчальною, науковою літературою, розподіляти матеріал на змістові частини, складати план і запитання до прочитаного, виділяти головну думку, самостійно робити висновки з прочитаного і доводити їх), тобто пропонує такі завдання, які потребують самостійності, найповнішого виявлення знань і навичок, набутих студентами, і, окрім того, творчого мислення.

2.3. Самостійна робота дозволяє студентам ефективно вдосконалювати професійні вміння та навички. Така робота повинна бути індивідуальною з врахуванням рівня творчих можливостей студентів, їх навчальних здобутків, інтересів, потреб, навчальної активності тощо.

2.4. Детальна регламентація вимог та завдань для самостійних робіт систематизується у методичних вказівках (посібниках) для самостійної роботи з відповідної дисципліни.

Якісне наповнення методичних розробок для самостійної роботи студентів передбачає зокрема:

- наявність методичних вказівок до кожної з тем самостійної роботи (згідно робочої програми);
- максимального охоплення питаннями для самопідготовки програми курсу;
- відсутності повторень питань у методичних вказівках (посібниках) для семінарських/практичних/лабораторних занять та для самостійної роботи.

2.5. Кількість годин, відведених для самопідготовки (самостійної роботи) студента визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Перелік завдань для самостійної роботи, їх оцінка, терміни та умови виконання доводяться до відома студентів на початку вивчення навчальної дисципліни (на перших заняттях).

РОЗДІЛ 3. ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. **Форма самостійної роботи** – зовнішньо виражена діяльність студента (сукупність дій) щодо опрацювання навчально-наукового матеріалу, який передбачений для самостійної роботи.

Формами самостійної роботи студентів є:

- 1) індивідуальна робота;
- 2) наукова робота;
- 3) підготовка завдань, які виносяться для самостійного опрацювання до відповідних тем навчальної дисципліни;
- 4) підготовка до підсумкового контролю знань (модульних контрольних робіт, екзамену/заліку);
- 5) підготовка курсової, дипломної/магістерської роботи.

3.2. **Індивідуальна робота** передбачає можливість вибору студентом з переліку чи за рекомендацією викладача для персонального опрацювання завдання для виконання. В змісті таких завдань може бути робота з підручником, нормативно-правовим актом (зокрема, конспектування за заданою тематикою, підготовка повідомлення), практичні завдання, схематичні завдання, написання рефератів, доповідей, есе, аналіз нормативно-правових актів тощо.

Завдання для індивідуальних робіт є частиною навчально-методичного забезпечення дисципліни та готуються керівником відповідного навчального курсу до початку семестру та затверджуються на засіданні кафедри. Такі завдання також повинні супроводжуватись рекомендаціями щодо їх виконання та оцінювання в межах кількості балів визначеної в *Положенні про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*.

3.3. **Наукова робота** - це самостійно виконане наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить власні висновки. Науково-дослідницька робота повинна засвідчити теоретичні знання студента; навички самостійно опрацьовувати наукові джерела (статті, монографії, матеріали творчих дискусій тощо) і на їх підставі приходити до самостійних висновків та узагальнень оригінального наукового характеру. Наукова робота проявляється через участь студентів у наукових гуртках, конференціях, круглих столах тощо та підготовці ними під керівництвом викладача виступів, доповідей, статей, висновків, пропозицій наукового характеру та ін.

Участь в науковому заході студента із зайняттям призового місця є підставою для округлення йому пропуску аудиторного заняття або отримання додаткових балів згідно Положення.

3.4. **Підготовка завдань, які виносяться для самостійного опрацювання до відповідних тем навчальної дисципліни студентами** здійснюється на основі підготовки програмового матеріалу з методичних вказівок (посібників) для самостійної роботи студентів з відповідної дисципліни.

3.5. **Підготовка до підсумкового контролю знань** (модульних контрольних робіт, екзамену/заліку, державної атестації) здійснюється

студентами перед відповідними формами контролю та передбачає повторення, доопрацювання навчального матеріалу згідно програмових вимог.

Завдання для контрольних, екзаменаційних, залікових робіт розробляються з урахуванням відповідного матеріалу, який передбачений для самостійного вивчення студентами.

РОЗДІЛ 4. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

4.1. Оцінювання та контроль самостійної роботи студентів, її результатів здійснюється залежно від форми самостійної роботи, і оцінюється відповідною кількістю балів.

4.2. Оцінювання викладачем самостійної роботи студентів у формі підготовки студентами завдань, які виносяться для самостійного опрацювання до відповідних тем навчальної дисципліни здійснюється на основі проведення самостійних робіт, тестування, експрес-опитування і т.п. в межах часу, виділеного на семінарські/практичні/лабораторні заняття та/або в час, відведений для контролю самостійної роботи згідно План-графіку контролю самостійної роботи студентів (Додаток А). Самостійна робота студентів оцінюється за 5-ти бальною системою: 5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно». Оцінка за самостійну роботу виставляються в окремі графі «самостійна робота» в журналі академічної групи на сторінці відповідної навчальної дисципліни і має бути виставлена кожному студенту. Дана оцінка (оцінки) враховується(-ються) в підсумкову оцінку за семінарські/практичні/лабораторні заняття.

4.3. Оцінювання інших форм самостійної роботи студентів: індивідуальної, наукової роботи студентів, підготовки до здачі модульних контрольних робіт, заліків/іспитів тощо здійснюється відповідно до *Положення про порядок організації та оцінювання організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*.

4.4. Основними формами контролю самостійної роботи студентів є:

- екзамен (залік);
- тестування;
- колоквиум;
- контрольна робота;
- письмові чи усні опитування студентів;
- перевірка домашніх завдань (практичних, контрольних);
- перевірка індивідуальних завдань;
- перевірка творчих та наукових завдань;
- захист реферату, доповіді;
- захист курсової роботи (проекту), магістерської роботи.

4.5. Контроль ходу самостійної роботи студентів, її результатів здійснюється згідно з Планом-графіком контролю самостійної роботи студентів, затвердженого відповідною кафедрою, а також під час проведення семінарських (практичних, лабораторних) занять, контрольних робіт, екзамену чи заліку, державної атестації, оцінювання курсової, наукової, магістерської роботи тощо.

План-графік

(назва структурного підрозділу)

Кафедра _____

[illegible]